

Ha mort l'oncle Emili

«Un explica les anècdotes familiars perquè en realitat és una manera d'explicar-se a si mateix»

Aquests dies s'amunteguen opinions, dades i prediccions sobre la situació d'excepció gravíssima que estem vivint. Jo, que participo del circ de les xarxes que ens equipara a tots com a experts setciències em confesso esgotat. Esgotat d'opinar, de descodificar informacions, de rellegir-me i veure'm com un cretí que no fa més que projectar una imatge de mestretites de postureig infinit.

Però enmig de tot això plana una realitat. S'està morint molta gent. I quan et toca de prop, la realitat es fa més palpable, dolorosa, freda. A nosaltres se'ns ha mort l'Emili. El germà gran de la família paterna. Ho ha fet a la seva ciutat d'adopció, Maó. I la seva illa, Menorca, n'ha resultat tocada i dolguda.

En un moment així un dubta entre la convicció que dels dols no se'n fa ni promoció ni pornografia i per altra banda, la necessitat de fer un retrat que en el fons serveixi també com a gest per a tots aquells que estan perdent gent estimada i no tenen megàfons mediàtics.

No lloaré ni explicaré qui era l'oncle Emili. Ho han fet altres amics seus com l'Àlex Susanna. El meu oncle era una espècie de Charles Aznavour (amb ell compartia la pinta d'haver nascut a l'est del Mediterrani) modern i alhora del segle passat. Com explica un cosí meu "era l'unic home a qui la roba li sortia de la maleta sense cap arruga". A la meva família, com a la vostra, les anècdotes i vivències esdevenen faules explicades una i mil vegades. I pel forani solen ser supèrflues. Tot i així:

Als anys 1960, després de treballar a la Radio des vallées d'Andorra i discos Vergara, l'Emili i uns companys munten una discogràfica, "Discos Ekipo", que es dedica a editar músiques modernes d'arreu. La seu de la discogràfica és al pis de sobre del dels meu avis, a l'Eixample. De la distribució entre d'altres se n'ocupen dos dels germans que es dediquen a recórrer la geografia catalana en cotxe i a fer venda ambulant. En comptes de melons, discos. Si algun/a fan necessita respostes del seu ídol musical, la germana petita les escriu sense problemes. I si aquest/a fan té peticions explícites del tipus "vull un floc dels teus cabells?", no hi ha impediment: tisesores, la germaneta amb els cabells més curts i sobre tancat i enviat.

Per aquell pis hi passa molta gent. L'estimada cantant Lita Torelló em testimoniava el bon record que en tenia. Ella i altra gent. Un dia a casa els avis un senyor amb accent francès i tofa important va trucar a la porta. L'àvia Glòria li va indicar que allà no hi havia cap discogràfica: "Es arriba". L'home de la tofa era Georgie Dann.

Aquesta fotografia explica prou bé el que creava l'oncle al seu voltant. Sempre hi passava alguna cosa. L'oncle tenia un carisma tranquil i una sornegueria que es concretava en un somriure perennament infantil. Era inquiet, i com va ajudar i gaudir de la cultura, la política i l'activisme ho poden explicar millor els seus amics que la seva família.

El meu oncle no era més especial que ningú. La seva mort, per coronavirus i a distància de tanta gent estimada, no es diferencia de la que hagueu pogut patir molts de vosaltres. Amb la desaparició d'algú proper, es difumina una història que és la teva i d'una manera lleugera, gairebé notes com s'empobreix l'ànima.

Un explica les anècdotes familiars perquè en realitat és una manera d'explicar-se a si mateix. De recordar-se qui és. Jo, amb les meves contradiccions, vanitats i expectatives no

complertes simplement voldria estar a l'alçada d'aquest anecdotari, ser-ne digne. Però no és ni això. La història d'una família, per a bé i per a mal, és la nostra. En som part. Visquem i ampliem-la sense pietat. Bon viatge, oncle. Espero que allà on siguis s'assembli una mica a Menorca i puguis passejar-hi en un infinit xerrar boig amb els amics.